Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічної освіти і мистецтва
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Силабус освітнього компонента «Методика наукових досліджень»

Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А3 Початкова освіта
Освітня програма: «Початкова освіта»
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Мова викладання: українська

Викладач

Федорчук Вікторія Вікторівна
Посада: доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Вчений ступінь: кандидат педагогічних наук
Вчене звання: доцент
E-mail: vicfed@kpnu.edu.ua
Профайл викладача: http://pedahohika.kpnu.edu.ua/fedorchuk/
Web of Science ResearcherIDJZT-7898-2024
Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=3Fei2UkAAAAJ
ORCID ID https://orcid.org/0000-0002-0560-3471

Лінк на освітній контент	**https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=3456**
Консультації	Графік консультацій: https://docs.google.com/document/d/1NCFdBzQjrjxygiKvOuyR99nQOtSQqa2N/edit?pli=1#heading=h.gjdgxs аудиторія 306
Статус освітнього компонента	Обов'язковий освітній компонент загальної підготовки
Форми здобуття вищої освіти	Очна, заочна, змішана
Моделі організації освітнього процесу	Традиційна, дистанційна, змішаної організації освітнього процесу
Що будемо вивчати?	Теоретичні знання з методики наукових досліджень з метою подальшого їх практичного застосування, зокрема, під час підготовки кваліфікаційної роботи.
Чому це треба вивчати?	Допомогти майбутнім учителям початкової школи оволодіти науково-методичними основами наукових досліджень; пізнати логіку та методику проведення наукових досліджень, зокрема, як працювати з джерелами інформації, моделювати експеримент, представляти результати дослідження тощо.
Як можна використати набуті компетентності?	Навчальна дисципліна сприяє формуванню у здобувачів освіти таких компетентностей: *Інтегральна компетентність:* здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти. *Загальні компетентності*:

ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 02	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 03	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК 04	Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

СК 06	Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
СК 07	Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, проводити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

Яких результатів можна досягнути?	**Програмні результати навчання:** **ПРН 07** Відповідати критеріям академічної доброчесності у власній науково-пошуковій діяльності в сфері початкової освіти.

	ПРН 08 Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері початкової освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію. **ПРН 10** Застосовувати методи та прийоми навчання, виховання та розвитку здобувачів першого рівня, педагогічні інновації, оцінювати результативність їх застосування у сфері початкової освіти.		
Методи та прийоми навчання	Словесні, наочні, практичні, проблемні, інтерактивні.		
Передумови вивчення освітнього компонента	Дисципліна вивчається у першому семестрі.		
Обсяг освітнього компонента	найменування показників	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання	2026-2027	2026-2027
	Семестр вивчення	1	1
	Кількість кредитів ЄКТС	3	3
	Загальний обсяг годин	90	90
	Кількість годин навчальних занять	30	12
	Лекційні заняття	16	8
	Практичні заняття	14	4
	Лабораторні заняття	-	-
	Самостійна робота	60	78
	Форма підсумкового контролю	залік	залік
Політика освітнього компонента	***Академічна доброчесність*** . Очікується, що відповіді здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, передбачатимуть недопущення академічної недоброчесності (відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів тощо). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу плагіату чи обману. Питання дотримання усіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, регламентуються такими документами: «Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)» https://drive.google.com/file/d/1OLDomDmXy-2JguxZag43N1Q-ctnW8ta_/view ; «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)» (https://drive.google.com/file/d/1yPri7vZ5hm6qjWP_mWnAjIs4qv1ReKzV/view). Політика використання інструментів штучного інтелекту (ШІ). Під час вивчення освітнього компонента допускається використання систем штучного інтелекту як допоміжного інструменту за умови дотримання принципів академічної доброчесності та самостійності виконання навчальних завдань. Системи ШІ можуть використовуватися для генерування ідей, пошуку, добору та структурування інформації, створення допоміжних матеріалів, мовного і стилістичного редагування текстів, перекладу, якщо це не суперечить меті й умовам конкретного завдання. Інформація, отримана за допомогою ШІ, має бути критично опрацьована та перевірена за достовірними джерелами. У разі використання систем ШІ під час виконання навчальних завдань здобувач зазначає форму й обсяг їх використання та здійснює відповідне маркування згенерованого контенту згідно з вимогами «Положення про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка». Не допускається використання ШІ для підміни самостійної навчальної діяльності здобувача, зокрема подання повністю згенерованих робіт або їх фрагментів як власних без належного опрацювання та маркування, використання вигаданих або недостовірних даних, джерел і цитат, а також використання ШІ всупереч установленим викладачем умовам виконання конкретного завдання. Під час контрольних заходів (тестування, модульна контрольна робота, екзамен) використання інструментів ШІ заборонено. ***Відвідування занять.*** Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view) здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільського національного університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1mSgolhpxhjS9dAP9pippTiBvdTLCVr5H/view); відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати і перескладати заліки тощо, останні – у зв'язку з поважними причинами; подати підтверджувальні документи, які засвідчують поважну причину, що унеможливила		

<table>
<tr><td></td><td>відвідування навчальних занять, складання (перескладання) заліків тощо; ліквідовувати академічну заборгованість у встановлені терміни.
Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view).
Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедр, репозитарієм та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.
Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.</td></tr>
<tr><td>Зміст освітнього компонента</td><td>Тема 1. Наукові дослідження в освітньому процесі: загальні положення
Тема 2. Технологія наукового дослідження.
Тема 3. Методи педагогічних досліджень. Теоретичні методи.
Тема 4. Методи емпіричного рівня дослідження.
Тема 5. Методологічні засади педагогічних досліджень
Тема 6. Наукова робота, основні вимоги до неї. Академічна доброчесність</td></tr>
<tr><td>Інструменти, обладнання та програмне забезпечення використання яких передбачає освітній компонент</td><td>Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора та ноутбука / персонального комп’ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Можливе застосування об’єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайнових відеоконференцій.</td></tr>
<tr><td>Інформаційне забезпечення</td><td>1. Жихарєва В.В., Сментина Н.В., Морозова І.В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Одеса: ОНМУ, 2026. 122 с. URL: https://rp.onmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/5571/2026np3.pdf?sequence=1
2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. URL : https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.-Posibnyk.pdf
3. Методика наукових досліджень : Навчально-методичний посібник [видання друге, доповнене та перероблене] / автори-упорядники О.М. Дутко, І.Ю. Лебідь. Кам’янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В, 2023. 160 с/ URL: URL : http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/7492.
4. Методика наукових досліджень : Навчально-методичний посібник / автор-упорядник В.В. Федорчук. Кам’янець-Подільський :Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2022. 132 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6706 .
5. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. Київ: НУХТ, 2022. 385 с. URL : https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/2e87cf56-8154-4565-9392-2e34b0f60356/content

<table>
<tr><td>Міністерство освіти і науки / Нова українська школа</td><td>URL:https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola</td></tr>
<tr><td>Prometheus
Найбільша українська освітня платформа масових відкритих онлайн-курсів</td><td>URL://prometheus.org.ua/</td></tr>
<tr><td>EdEra
Українська студія онлайн освіти. Команда платформи створює онлайн-курси, спецпроекти, інтерактивні підручники та освітні блоги</td><td>URL://ed-era.com</td></tr>
<tr><td>Coursera
Освітня платформа</td><td>URL:https://www.coursera.org/</td></tr>
<tr><td>Освіторія
Освітня платформа</td><td>URL://osvitoria.media</td></tr>
<tr><td>Дистанційні курси підвищення кваліфікації від «ІППО»</td><td>URL: https://ippo.com.ua/category/pocatkova-skola/</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Система оцінювання результатів навчання</td><td>Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного, модульного та підсумкового видів контролю.
Оцінка результатів навчання проводиться відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець- Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>
Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу курсу, умінь самостійно опрацьовувати теоретичний та практичний матеріал, здатності осмислити зміст теми, вироблення навичок застосування теоретичного матеріалу в практичній діяльності педагога та керівника закладу освіти. Модульний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів у формі модульної контрольної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти:
<table>
<tr><th colspan="2">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th><th>Сума балів</th></tr>
<tr><td colspan="2">Змістовий модуль 1
(100 балів)</td><td rowspan="3">100</td></tr>
<tr><td>Поточний контроль</td><td>Модульна контрольна робота</td></tr>
<tr><td>50 балів</td><td>50 балів</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання результатів навчання</td><td>
Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12.
<table>
<tr><th>Рівні навчальних досягнень</th><th>Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)</th><th>Критерії оцінювання</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Початковий (понятійний)</td><td>1</td><td>Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Здобувач не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти відповідь в джерелах інформації. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Здобувач намагається аналізувати, порівнювати явища та процеси на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача дає прості відповіді на запитання. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Середній (репродуктивний)</td><td>4</td><td>Здобувач володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Здобувач розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		6	Здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати освітні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		8	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати наукове повідомлення і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		9	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить наукові поняття, категорії; формулює методологічні принципи; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані навички пошуку наукового матеріалу, здатний до його аналізу, систематизації. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	Високий (творчо-професійний)	10	– Здобувач володіє глибокими і міцними знаннями з дисципліни та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості науково-дослідної діяльності; робить аргументовані наукові висновки; практично оцінює сучасні здобутки педагогічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні педагогічні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		11	Здобувач володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні педагогічні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		12	Здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває

		свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Перевірку питань й завдань **самостійної** роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється студенту на практичному занятті.

Модульна контрольна робота (5*0 балів*)

Оцінювання завдань **модульної контрольної роботи** здійснюється за 50-бальною шкалою.

Оцінка та відповідні їй бали (за 50-бальною шкалою)	Критерії
«відмінно» (45-50 балів)	Здобувач демонструє відмінні практичні уміння у формулюванні категоріального апарату наукового дослідження, відповідно до запропонованої теми та з урахуванням засвоєних теоретичних знань. Відповідь характеризується глибоким розумінням матеріалу, логічністю, детальним викладом, проявляється творчий підхід до підбору методів дослідження та опису педагогічного експерименту.
«добре» (38-44 балів)	Студент демонструє хороші практичні уміння у формулюванні категоріального апарату наукового дослідження, відповідно до запропонованої теми та з урахуванням засвоєних теоретичних знань. Відповідь характеризується розумінням матеріалу, логічністю, але недостатньою докладністю опису методів дослідження та педагогічного експерименту.
«задовільно» (30-37 балів)	Здобувач демонструє задовільні практичні уміння у формулюванні категоріального апарату наукового дослідження, в описі методів дослідження та педагогічного експерименту, але окремі складові категоріального апарату чи описаного педагогічного експерименту відсутні або написані неправильно. Відповідь характеризується шаблонністю, репродуктивністю.
незадовільно (29 і менше балів)	Студент демонструє невміння формулювати категоріальний апарат наукового дослідження, описувати методи дослідження та педагогічний експеримент, що свідчить про значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни *(залік)* – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)».

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/